

VRAGENLIJST VOOR DE KANDIDAAT-COMMISSARIS**Teresa RIBERA****Uitvoerend vicevoorzitter voor de Schone, Rechtvaardige en
Concurrerende Transitie****1. Algemene bekwaamheid, inzet voor Europa en onafhankelijkheid**

Welke aspecten van uw kwalificaties en ervaring maken u geschikt voor het vervullen van het ambt van commissaris en voor het bevorderen van het Europees algemeen belang, vooral op het gebied waarop u bevoegd zou zijn? Hoe denkt u bij te dragen aan de uitvoering van de politieke richtsnoeren van de Commissie? Hoe zult u ervoor zorgen dat gendermainstreaming wordt toegepast en een genderperspectief wordt geïntegreerd in alle beleidsterreinen van uw portefeuille? Hoe gaat u uitvoering geven aan de mainstreaming van jeugdbelangen?

Hoe kunt u uw onafhankelijkheid aantonen? Kunt u garanderen dat uw vroegere, huidige of toekomstige activiteiten geen twijfel doen ontstaan over uw functioneren als commissaris?

Ik heb mij gedurende mijn hele loopbaan, meestal als ambtenaar, ingezet voor de bevordering van het Europees algemeen belang. Ik ben ervan overtuigd dat het belangrijk is het economisch beleid en het milieubeleid op elkaar af te stemmen om sociale voordelen, economische welvaart, concurrentievoordelen en goed milieubeheer te bewerkstelligen. Een gezonde, doeltreffende transformatie van de economie vereist ruime steun van de samenleving op basis van dialoog en brede consensus.

Als Spaans vicepremier en minister van Ecologische Transitie, als staatssecretaris van Milieu en als directeur-generaal van het Spaanse bureau voor klimaatverandering heb ik getracht bruggen te slaan tussen uiteenlopende visies en verwachtingen, om zo vooruitgang te boeken en verder te komen. Ik heb mij ingespannen om blokkades op te heffen, standpunten op elkaar af te stemmen, diverse variabelen met elkaar te verweven en oplossingen te vinden vanuit een holistisch perspectief.

Door mijn actieve betrokkenheid bij klimaatonderhandelingen heb ik geleerd dat complexe uitdagingen een multidimensionale aanpak en de integratie van verschillende disciplines (energie, klimaat, milieu, industrie, financiën enz.) vereisen. Dankzij mijn ervaring als directeur van het Instituut voor duurzame ontwikkeling en internationale betrekkingen (IDDRI) heb ik intellectuele bijdragen kunnen leveren aan de formulering van het evenwichtige klimaatakkoord dat de internationale gemeenschap in 2015 in Parijs heeft bereikt.

Ik ben mij ervan bewust geworden hoe belangrijk het is om robuuste akkoorden te sluiten en te bevorderen en onze onderlinge afhankelijkheden te erkennen. In het bijzonder ben ik tot het inzicht gekomen dat de mensen die de meeste gevolgen van een bepaald beleid ondervinden, te allen tijde bij het besluitvormingsproces moeten worden betrokken. De transitie naar een nieuw industrieel en economisch model vergt nieuwe benaderingen en speciale aandacht voor diegenen die er de meeste gevolgen van ondervinden.

De uitdagingen waar we nu voor staan en die waarop we moeten anticiperen om de weg voor de toekomst te effenen, kunnen niet los van elkaar worden aangepakt omdat deze onderling verbonden zijn. Daarom ben ik van mening dat de EU-commissarissen als één team moeten werken, met een gemeenschappelijke strategische aanpak op basis van evenwicht en consensus.

Als Europees commissaris zal ik de politieke beleidslijnen 2024-2029 van de verkozen voorzitter uitvoeren vanuit de sterke overtuiging die mijn professionele en politieke loopbaan heeft vormgegeven, namelijk dat bruggen bouwen en de dialoog bevorderen het meest geschikte middel zijn om onze doelen te bereiken.

Ik denk dat deze vaardigheden bijzonder nuttig zijn in de huidige omstandigheden, waarin we nog meer verenigd moeten zijn om de uitdagingen aan te gaan waar de EU voor staat in het licht van de hevige wereldwijde concurrentie, om de beste manieren te vinden om onze industrie concurrerender te maken, om te zorgen voor een goed functionerende markt en om krachtig op te treden teneinde te voldoen aan de verwachtingen van burgers, in overeenstemming met onze waarden.

Zoals in de verslagen van Enrico Letta en Mario Draghi is benadrukt, hebben we – om in de huidige mondiale omgeving succesvol te zijn – behoefte aan een goed functionerende eengemaakte markt om welvaart te stimuleren, consumenten te beschermen en een aantrekkelijk ecosysteem voor investeringen, innovatie, schone industrie en werkgelegenheid op te bouwen waarmee we wereldwijd kunnen concurreren.

Als Europees commissaris zal ik ook vasthouden aan genderpariteitsbeleid. Ik beloof dat mijn teams dit beginsel zullen eerbiedigen en dat ik ongelijkheden tussen mannen en vrouwen zal aanpakken. Ik ben vastbesloten er met de collega-leden van het college op toe te zien dat gendermainstreaming centraal staat in onze schone, rechtvaardige en concurrerende transitie.

Ik ben vastbesloten om er samen met mijn collega-commissarissen voor te zorgen dat de Europese belofte van welvaart wordt vervuld voor onze jongere generaties. We zijn het aan de huidige en toekomstige generaties verschuldigd om bij te dragen tot een gezonde planeet. We moeten de dimensie van intergenerationele rechtvaardigheid daarom verder in ons beleid integreren om niemand aan zijn lot over te laten, ook op gebieden als vaardigheden en huisvesting. Daarnaast verbind ik mij ertoe ervoor te zorgen dat in de hele EU dezelfde normen inzake dierenwelzijn gelden en op consistente wijze worden toegepast, waarbij rekening wordt gehouden met duurzaamheid, ethische, wetenschappelijke en economische overwegingen en verwachtingen van de consument. Internationaal moeten we hoge mondiale normen blijven bevorderen.

Er bestaan geen conflicten tussen mijn persoonlijke en professionele levensloop en de verantwoordelijkheden die ik als Europees commissaris op mij zou nemen. Ik heb geen particuliere belangen in de financiële wereld of het bedrijfsleven. Ik ben mij volledig bewust van de verantwoordelijkheid die ik op mij neem, en niets op de door mij gekozen weg zal mij afleiden van het neutraliteitsbeginsel. Ik zal mij ten volle inzetten voor het algemeen belang van de Europese burgers. Als zich in de toekomst een potentieel belangenconflict voordoet bij de uitoefening van mijn taken als commissaris, zal ik voorzitter Von der Leyen onmiddellijk op de hoogte brengen.

Ik ben gedisciplineerd en respectvol, ken de in de EU-Verdragen vastgelegde doelstellingen en bevoegdheden en zet mij daarvoor in. Ik zal op zorgvuldige en onafhankelijke wijze vertrouwelijkheid aan de dag leggen, zoals ik gedurende mijn hele loopbaan heb gedaan. Ik zal mij voor de verdediging en uitvoering van de EU-Verdragen inzetten en neutraal en onafhankelijk handelen ten aanzien van de belangen van de afzonderlijke lidstaten, met inbegrip van de lidstaat die mij heeft voorgedragen.

2. Beheer van de portefeuille en samenwerking met het Europees Parlement

Kunt u beloven het Parlement naar behoren te zullen informeren over uw activiteiten en die van uw diensten? In welk opzicht bent u van mening dat u verantwoording verschuldigd bent aan het Parlement?

Welke specifieke toezeggingen bent u bereid te doen met betrekking tot uw betrokkenheid bij en aanwezigheid in het Parlement, zowel in de commissie als in de plenaire vergadering, transparantie, samenwerking en een doeltreffende follow-up van de standpunten van het Parlement en verzoeken om wetgevingsinitiatieven? Bent u met betrekking tot geplande initiatieven en lopende procedures bereid om het Parlement op gelijke voet met de Raad tijdig van informatie en documenten te voorzien?

Ik verbind mij ertoe het Europees Parlement voortdurend op de hoogte te houden van de gebieden die onder mijn verantwoordelijkheid vallen. Als ik word benoemd, zal ik ervoor zorgen dat deze aanpak consequent wordt gevolgd in alle onderdelen van mijn portefeuille, in nauwe samenwerking met andere leden van het college en de betrokken diensten, met name de commissarissen in de cluster “Schone, rechtvaardige en concurrerende transitie”, om de transparantie en de informatiestroom van/naar het Parlement te waarborgen.

Ik zal verantwoordelijkheid nemen en verantwoording afleggen voor de beslissingen die de Commissie als college neemt. Wat nog belangrijker is, ik zal dat doen met respect voor de burgers in Europa. Ik zal de lidstaten regelmatig bezoeken, ook buiten de hoofdsteden.

Samen moeten we de inspanningen ten behoeve van duurzame welvaart en een duurzaam concurrentievermogen voor Europa opvoeren en versnellen. We moeten streven naar een schone, rechtvaardige en concurrerende transitie

die alle burgers ten goede komt en ervoor zorgt dat de markten beter functioneren voor Europese consumenten en bedrijven. Hiervoor moeten alle beschikbare instrumenten op coherente en gecoördineerde wijze worden gebruikt, met volledige inachtneming van de EU-Verdragen.

Het mededingingsbeleid zal, naast andere relevante EU- en nationale beleidsinstrumenten, een belangrijke rol spelen. Het zorgt voor eerlijke voorwaarden en een gelijk speelveld op de eengemaakte markt en draagt zo bij tot lagere prijzen, snellere innovatie en een veerkrachtigere economie. Dit helpt Europa beter te concurreren in de wereldeconomie, met name in de innovatievere sectoren, en biedt ondersteuning aan de transitie van de EU naar klimaatneutraliteit. Hetzelfde geldt voor de rechtvaardige transitie: met concurrerende markten kunnen we onze doelen sneller en op eerlijkere en efficiëntere wijze bereiken, zodat niemand – en geen enkele regio – achterblijft.

Ik zal nauw samenwerken met het Europees Parlement en een open, gestructureerde dialoog aangaan op basis van wederzijds vertrouwen. Ik zal transparant zijn over de grondbeginselen van het beleid, de economische achtergrond en de algemene ideeën achter onze regels en beslissingen. In dit verband verbind ik mij ertoe regelmatig deel te nemen aan commissievergaderingen en plenaire gedachtewisselingen over onderwerpen in mijn portefeuille, en persoonlijk deel te nemen aan belangrijke dialoogonderhandelingen.

Samen met mijn diensten ben ik bereid om informele besprekingen met leden van het Europees Parlement te houden via commissiewerkgroepen en open coördinatorenvergaderingen die door het desbetreffende commissiesecretariaat worden georganiseerd, en om bilaterale dialogen met hen te voeren.

Ik zal alle beschikbare middelen blijven gebruiken om belanghebbenden en het publiek op de hoogte te houden en te engageren. Voor elk belangrijk beleidsvoorstel zal een openbare raadpleging worden gehouden.

Ik ben ervan overtuigd dat we zullen samenwerken in een sfeer van volledig wederzijds vertrouwen. U kunt op mij rekenen.

Verkozen voorzitter Von der Leyen heeft toegezegd dat haar Commissie gevolg zal geven aan de resoluties van het Parlement. Ik sta volledig achter deze doelstelling. Daartoe zal ik, in voorkomend geval, een gestructureerde dialoog met u organiseren om te bespreken hoe we vooruitgang kunnen boeken met resoluties uit hoofde van artikel 225 die onder mijn bevoegdheid vallen en door uw instelling kunnen worden aangenomen. Ik zal er tevens voor zorgen dat de Commissie binnen drie maanden na goedkeuring van dergelijke resoluties reageert.

Vragen van de Commissie economische en monetaire zaken

Staatssteun

3. U bent belast met de ontwikkeling van een nieuw kader voor staatssteun als onderdeel van de Clean Industrial Deal. Hoe denkt u het juiste evenwicht te vinden tussen ondersteuning van het industriebeleid, handhaving van eerlijke concurrentie en een gelijk speelveld? Erkent u het risico van versnippering van de eengemaakte markt als gevolg van de uiteenlopende begrotingsruimte van de lidstaten? Welke waarborgen ziet u om marktverstoringen en economieën met minder begrotingscapaciteit te voorkomen?

Overeenkomstig de Verdragen moet staatssteun toegespitst zijn op marktfalen en mag het geen overcompensatie, verdringing van particuliere financiering en andere buitensporige concurrentieverstoringen op de eengemaakte markt veroorzaken. Als uitvoerend vicevoorzitter zal ik deze beginselen handhaven en ervoor zorgen dat alle lidstaten gelijk worden behandeld. Ik zet mij ten volle in voor een gelijk speelveld in de Europese Unie, dat de basis vormt voor een schone, rechtvaardige en concurrerende transitie. De afgelopen jaren heeft het staatssteunbeleid de Europese economie en haar bedrijven in staat gesteld het hoofd te bieden aan opeenvolgende crises. Het is ook aanzienlijk geëvolueerd om het te laten aansluiten bij de beleidsdoelstellingen van de EU, zoals de verwezenlijking van de groene en de digitale transitie en veerkracht.

Op basis hiervan heeft de Commissie tijdens het laatste mandaat meer dan 450 miljard EUR aan energie- en milieusteun van de lidstaten goedgekeurd, naast ongeveer 800 miljard EUR aan staatssteun in het kader van de energiecrisis. De bestaande staatssteunregels bieden al tal van mogelijkheden om het vergroenen en koolstofvrij maken van de EU-economie te ondersteunen, die op grote schaal door de lidstaten worden gebruikt. Nu moeten we sneller en verder gaan met onze handhaving om onze gemeenschappelijke doelen te verwezenlijken.

Teneinde de uitdaging van decarbonisatie het hoofd te bieden, moet de EU gezamenlijk optreden en collectieve hulpbronnen en Europese waardeketens mobiliseren om schaalvoordelen voor een kostenefficiënte, innovatiegerichte en eerlijke transitie te bevorderen. Ik ben ervan overtuigd dat de eengemaakte markt de grootste troef van Europa is. We kunnen ons geen subsidiewedlopen tussen lidstaten veroorloven, waarbij grotere en rijkere lidstaten hogere subsidies bieden dan de kleinere, minder welvarende lidstaten. We moeten duurzame industriële ecosystemen bevorderen ten behoeve van de hele EU, en de economische ontwikkeling van minder ontwikkelde gebieden in de EU blijven stimuleren door productieve investeringen ter bevordering van de Europese cohesie aan te moedigen.

Ook het vereenvoudigen en versnellen van de procedures voor de beoordeling van staatssteun zal een prioriteit zijn. We kunnen het ons niet veroorloven de overheidssteun voor de energietransitie of maatregelen om de Europese industrie koolstofvrij en concurrerender te maken, uit te stellen. In deze geest en overeenkomstig mijn opdrachtbrief zal ik een nieuw kader voor controle op staatssteun ontwikkelen om de lidstaten in staat te stellen snelle en doeltreffende staatssteun te verlenen, als onderdeel van de Clean Industrial Deal. Dit kader zal voortbouwen op de ervaring met het tijdelijke crisis- en transitiekader en gebaseerd zijn op de volgende doelstellingen: i) verder versnellen van de uitrol van infrastructuur voor de opwekking van hernieuwbare energie; ii) uitbreiden van industriële decarbonisatie en energie-efficiëntie, met name voor energie-intensieve sectoren, en iii) zorgen voor voldoende productiecapaciteit voor schone technologie in Europa, met name wanneer het risico bestaat dat dergelijke investeringen naar derde landen worden verlegd als gevolg van de daar beschikbare subsidies. Daarbij zal ik ervoor zorgen dat de cohesiedoelstellingen en de integriteit van de eengemaakte markt behouden blijven.

Concentraties

4. Welke veranderingen kan de “nieuwe aanpak van het mededingingsbeleid” met zich meebrengen en hoe kan deze aanpak beter worden afgestemd op het industriebeleid? Bent u tevreden over de huidige stand van zaken met betrekking tot de toepassing van de concentratieverordening? Zou u er voorstander van zijn dat de Commissie ook de mogelijkheid heeft om fusies onder de aanmeldingsdrempel te onderzoeken? Hoe denkt u onze innovatieve bedrijven in de EU beschermen tegen overnames van opkomende concurrenten (“killer acquisitions”) of overnames van in de EU gevestigde ondernemingen door in het buitenland gevestigde staatsbedrijven die door hun regeringen worden gesteund en gesubsidieerd op een wijze die op grond van de EU-regels voor de eengemaakte markt verboden is voor EU-entiteiten?

In het vorige mandaat is al veel gedaan om ervoor te zorgen dat alle mededingingsinstrumenten (fusies, antitrust en staatssteuntoezicht) gericht zijn op de bescherming van eerlijke concurrentie en afgestemd zijn op de doelstellingen van een groene, digitale en veerkrachtige EU-economie. De Commissie heeft nieuwe instrumenten toegevoegd om nieuwe uitdagingen op de eengemaakte markt aan te pakken, met name digitale poortwachters (de digitale marktenverordening) en de versturende effecten van buitenlandse subsidies (de verordening buitenlandse subsidies). De uitdagingen voor de economie van de EU vragen echter om meer actie. Deze nieuwe instrumenten moeten volledig worden uitgevoerd. Het mededingingsbeleid en ander beleid zoals het industrie-, handels- en begrotingsbeleid spelen een aanvullende rol bij het bevorderen van het concurrentievermogen en de economische groei op lange termijn. Zoals in het Draghi-verslag wordt erkend, is er geen sprake van concurrentievermogen zonder daadwerkelijke mededinging in een markteconomie. Een goede handhaving van het mededingingsbeleid zou moeten leiden tot meer innovatie en kan, door de juiste stimulansen te bieden, zorgen voor een efficiënter en doeltreffender Europees industriebeleid.

Als ik word benoemd tot uitvoerend vicevoorzitter, zal ik het mededingingsbeleid verder moderniseren in overeenstemming met de politieke beleidslijnen van voorzitter Von der Leyen en mijn opdrachtbrief. Daarbij zal ik mij richten op drie algemene hoofdoelstellingen.

Ten eerste zal ik de processen aanzienlijk vereenvoudigen en versnellen om de doeltreffendheid ervan in de huidige dynamische omgeving te garanderen. We kunnen ons geen vertraging permitteren van de overheidssteun voor de energietransitie die nodig is om de energieprijzen te laten dalen, en evenmin van de maatregelen om de Europese industrie koolstofvrij te maken zodat zij wereldwijd concurrerend kan blijven. In deze sector moeten we de voorwaarden voor de goedkeuring van staatssteun verder vereenvoudigen. We kunnen ook niet toestaan dat antitrustonderzoeken onnodig lang duren terwijl bedrijven blijven profiteren van hun concurrentieverstorende praktijken. We moeten doeltreffender worden door na te gaan hoe een mogelijke actualisering van de procedureregels eruit zou moeten zien, op basis van de lopende evaluatie van het procedurele kader voor antitrustonderzoeken. Dit is een exercitie waarbij het Europees Parlement uiteraard nauw betrokken moet blijven. Tot slot moeten we ervoor zorgen dat we flexibel genoeg zijn om het mededingingsbeleid in de huidige digitale

realiteit te handhaven. De digitale transitie is van essentieel belang om de productiviteitsgroei in Europa weer aan te zwengelen, en tijdige maatregelen om open en goed functionerende markten in stand te houden zijn cruciaal voor zowel nieuwe digitale spelers als de verspreiding van digitale oplossingen in onze economie.

Ten tweede zal ik de handhaving van de mededinging versterken en doelgerichter maken. Ik zal er bijvoorbeeld voor zorgen dat de mededingingsregels krachtig worden gehandhaafd en dat onze acties gericht zijn op de meest versturende steunmaatregelen of handelspraktijken. Omgekeerd zal ik al in een vroeg stadium richtsnoeren verstrekken en de administratieve rompslomp verminderen, zodat de lidstaten niet-problematische overheidsmaatregelen kunnen nemen en een concurrentiebevorderende samenwerking tussen bedrijven mogelijk kunnen maken. Evenzo zal ik aandringen op een krachtige handhaving van de digitale marktenverordening en zo vormgeven aan het beleid van de Commissie omtrent dit belangrijke nieuwe instrument, teneinde concrete resultaten te boeken voor Europese bedrijven en eindgebruikers.

Ten derde zal ik zorgen voor een verdere effectieve afstemming van het mededingingsbeleid op de prioriteiten van de EU. Dit houdt uiteraard in dat wordt bijgedragen aan de Clean Industrial Deal voor een duurzame en concurrerende Europese economie en aan de verdieping van onze eengemaakte markt. Wat de financiering van investeringen betreft, zal ik samenwerken met andere leden van het college om de criteria te harmoniseren en zo de meest efficiënte combinatie van particuliere, EU- en nationale financiering te garanderen.

Specifiek met betrekking tot concentratiecontrole neemt de EU traditioneel een positief standpunt in ten aanzien van marktconsolidatie en de potentiële voordelen daarvan – behalve wanneer consolidatie de daadwerkelijke mededinging aanzienlijk belemmert, in het bijzonder omdat zij leidt tot buitensporige marktmacht, wat schadelijk kan zijn voor de EU-economie als geheel, met inbegrip van kmo's en uiteraard consumenten. Hoewel deze basisdoelstelling om buitensporige accumulatie van marktmacht te voorkomen, moet blijven bestaan, dient de EU-controle op concentraties te blijven evolueren om rekening te houden met hedendaagse behoeften en dynamieken zoals globalisering, digitalisering, duurzaamheid, innovatie en veerkracht. Veranderingen in het efficiëntieniveau van investeringsintensieve activiteiten en in het geografische bereik van concurrerende ondernemingen moeten in aanmerking worden genomen. Er moet ook rekening worden gehouden met het feit dat klanten na verloop van tijd bereid zullen zijn nieuwe leveranciers te accepteren die producten in andere regio's hebben ontwikkeld, of waarde toe te kennen aan betrouwbaardere lokale leveranciers. Voortdurende aanpassing is noodzakelijk om ervoor te zorgen dat de handhaving van de EU-concentratiecontrole, met volledige inachtneming van de Verdragen, een belangrijke facilitator blijft voor het concurrentievermogen van EU-ondernemingen, ook wanneer zij actief zijn op mondiale markten of wanneer mondiale spelers de Europese markten beginnen te betreden. Hoewel dergelijke ontwikkelingen grotendeels voortvloeien uit de besluitvormingspraktijk, is het van essentieel belang dat het onderliggende rechtskader modern en geschikt voor het beoogde doel blijft.

Ik verbind mij er dan ook toe de in mijn opdrachtbrief omschreven taak om het mededingingsbeleid te moderniseren, met name op het gebied van concentratiecontrole, uit te voeren door de richtsnoeren horizontale fusies te herzien overeenkomstig mijn opdrachtbrief. Mijn doel is ervoor te zorgen dat bij concentratiecontrole het juiste gewicht wordt toegekend aan de behoeften van de EU-economie en rekening wordt gehouden met algemene beleidsdoelstellingen en de marktrealiteit, met inbegrip van mogelijke efficiëntieverbeteringen. Dit zou een herziening zijn waarbij innovatie, investeringen en veerkracht centraal staan.

Tegelijkertijd ben ik vastbesloten snel de beste manier te vinden om ervoor te zorgen dat overnames door opkomende concurrenten ("killer acquisitions") van doelondernemingen zonder of met een lage omzet maar met een zeer concurrerend en innovatief potentieel, niet aan toetsing aan de EU-concentratierregels ontsnappen louter omdat zij niet voldoen aan de op omzet gebaseerde aanmeldingsdrempels. Dit is van cruciaal belang om de innovatie en het toekomstige concurrentievermogen in de EU te beschermen. Daartoe zal ik alle opties onderzoeken zonder onnodige extra administratieve lasten of rechtsonzekerheid voor ondernemingen te creëren.

Los daarvan zal ik de verordening buitenlandse subsidies strikt handhaven om de eengemaakte markt te beschermen tegen versturende subsidies van niet-Europese landen, met name het gedeelte van die wetgeving dat van toepassing is op concentraties. Daarbij zal ik, samen met andere leden van het college en de lidstaten die verantwoordelijk zijn voor andere instrumenten zoals de screening van buitenlandse directe investeringen en handelsbeschermingsinstrumenten, sterk pleiten voor een wereldwijd gelijk speelveld voor Europese ondernemingen.

Draghi-verslag

5. Bent u van plan stappen te nemen om een "nieuw mededingingsinstrument" te ontwikkelen, zoals voorgesteld in het rapport-Draghi, om structurele mededingingsproblemen aan te pakken, met bijzondere aandacht voor

gevoelige categorieën consumenten? Welke andere mededingingsvoorstellen in het rapport-Letta en het rapport-Draghi zou u graag zien worden uitgevoerd? Welke rol moet het mededingingsbeleid spelen bij het aanpakken van de inflatiedynamiek?

Zowel in het Letta- als in het Draghi-verslag wordt benadrukt dat het voor het concurrentievermogen van de EU van belang is de eengemaakte markt te verdiepen door de concurrentie te bevorderen en een gelijk speelveld te handhaven. Ik sta volledig achter de dringende doelstelling om de eengemaakte markt te verdiepen, ook in belangrijke strategische sectoren, om schaalvergroting te realiseren. Daarnaast ben ik het er ten zeerste mee eens dat het ondermijnen van de mededingingsregels ook schadelijk is voor de aanjagers van groei, investeringen en het Europese concurrentievermogen. Als ik word benoemd tot uitvoerend vicevoorzitter, zal ik mij richten op het moderniseren en versterken van de handhaving van de mededinging, in overeenstemming met mijn opdrachtbrief. Ook zal ik de aanbevelingen in beide verslagen zorgvuldig in overweging nemen.

In het voorstel voor een “nieuw mededingingsinstrument” in het verslag van professor Draghi wordt de aandacht gevestigd op structurele problemen op bepaalde markten die – zonder tot een duidelijke inbreuk op de mededingingsregels te leiden – aanleiding kunnen geven tot bezorgdheid, bijvoorbeeld op het gebied van stilzwijgende collusie, kwetsbaarheid van de consument of buitensporige afhankelijkheid. Ik ben van mening dat er grondig moet worden nagedacht over de wijze waarop een nieuwe marktstudie en een nieuw onderzoeksmechanisme dergelijke problemen op specifieke gebieden in kaart kunnen brengen en op een hulpbronnefficiënte manier kunnen oplossen, in samenwerking met relevante marktdeelnemers en in aanvulling op de bestaande instrumenten van het mededingingsrecht van de EU en de lidstaten, die onlangs zijn versterkt door de digitalemarktenverordening en de verordening buitenlandse subsidies. De benchmark voor elk “nieuw mededingingsinstrument” moet zijn dat het daadwerkelijk resultaten kan opleveren, de handhaving in verband met inbreuken op de bestaande mededingingsregels niet verzwakt, en de voorspelbaarheid voor bedrijven niet wezenlijk doet afnemen.

Tot slot kan het handhaven van de mededingingsregels – hoewel dit als zodanig geen instrument tegen inflatie is en geen rechtstreekse invloed heeft op inflatiefactoren zoals schaarste of pieken in de vraag – ervoor zorgen dat marktdeelnemers schokken niet aangrijpen om hun prijzen tot boven het concurrerende niveau te verhogen dan wel kunstmatig hoog te houden wanneer de marktomstandigheden weer normaal zijn en de prijzen hadden moeten dalen. Door concurrerende en betwistbare markten te bevorderen, kan het mededingingsbeleid van de EU prijsstijgingen helpen voorkomen of prijsdalingen vergemakkelijken. Dit is van belang op belangrijke markten die worden bedreigd door een te grote afhankelijkheid van één of een zeer beperkt aantal leveranciers. Als ik in mijn functie word bevestigd, ben ik van plan bijzondere aandacht besteden aan dergelijke situaties.

Vragen van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid

6. Welke concrete stappen gaat u nemen om ervoor te zorgen dat het milieuacquis en de Green Deal volledig en tijdig worden uitgevoerd, met name met betrekking tot de “Fit for 55”-wetgeving? Hoe zult u deze taak uitvoeren “op de eenvoudigste, eerlijkste manier en in dialoog met alle belanghebbenden”, zoals vermeld in uw opdrachtbrief, en tegelijkertijd het concurrentievermogen waarborgen, rekening houdend met de specifieke situatie van kmo’s, en zorgen voor een rechtvaardige transitie? Welke resterende lacunes en welke inconsistenties of overlappings in de regelgeving ziet u nog steeds in de Europese Green Deal en het daarmee verband houdende beleid, en welke concrete maatregelen zult u nemen om deze aan te pakken?

Tijdens het vorige mandaat heeft de Commissie een uniek rechtskader voorgesteld om de EU op weg te helpen naar klimaatneutraliteit tegen 2050. Het feit dat er in de context van mondiale crises zoals de COVID-19-pandemie en de uitbraak van oorlog in Oekraïne een dergelijk ambitieus kader is vastgesteld, getuigt van de Europese vastberadenheid om het eerste klimaatneutrale continent te worden. Als ik word benoemd, zal ik nauw samenwerken met de relevante leden van het college om de uitvoering ervan regelmatig te monitoren, teneinde ervoor te zorgen dat we de gestelde doelstellingen halen. Dit zal worden aangevuld met uitvoeringsdialogen die voortbouwen op goede ervaringen die tot dusver zijn opgedaan bij gesprekken met belanghebbenden in het kader van een waardeketenbenadering, waaronder regio’s en lokale gemeenschappen en financiële en sociale partners. In voorkomend geval kunnen we richtsnoeren en handavingsmaatregelen opstellen. Ik ben voornemens nauw samen te werken met de commissaris voor Economie en Productiviteit, Uitvoering en Vereenvoudiging bij het toezicht op de stresstests van het EU-acquis op het gebied dat onder mijn verantwoordelijkheid valt. In dit verband zullen wij samenwerken met belanghebbenden om lacunes, inconsistenties en onnodige regeldruk in kaart te brengen.

Ik zal nauw samenwerken met de lidstaten bij de afronding en uitvoering van de nationale energie- en klimaatplannen (NECP's), die van cruciaal belang zijn voor de verwezenlijking van de "Fit for 55"-doelen ter plaatse, waarbij ik eventuele lacunes in de uitvoering van het kader door de lidstaten zal signaleren.

Wat het milieubeleid betreft, zal ik met de lidstaten en andere belanghebbenden samenwerken om vast te stellen op welke belangrijke gebieden structurele hervormingen nodig zijn om aanhoudende niet-naleving te verhelpen. Ik zal luisteren naar de lidstaten, regio's, burgers en bedrijven om vertrouwen op te bouwen en ervoor te zorgen dat wetten resultaten opleveren voor de burgers. Ik zal trachten maatregelen te nemen om de bestuurlijke capaciteit op alle niveaus – nationaal, regionaal en lokaal – te versterken en om degenen die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering te helpen van elkaars ervaringen te leren. Hoewel voorkomen beter is dan genezen, zullen wij – in samenwerking met de betrokken commissarissen – niet aarzelen om ook inbreukprocedures in te stellen. We zullen ons richten op structurele en systemische niet-nalevingsproblemen waarbij de handhavingsmaatregelen van de Commissie de meeste toegevoegde waarde hebben. We zullen er met name voor zorgen dat de EU-richtlijnen volledig en correct worden omgezet.

Bovendien zal ik, als ik word benoemd, bijzondere aandacht besteden aan toekomstige uitvoerings- en gedelegeerde wetgeving. Het vermijden van onnodige administratieve lasten, het naleven van het eenmaligheidsbeginsel voor rapportage en het voorkomen van dubbele rapportagevereisten zullen belangrijke aandachtspunten zijn. Vereenvoudiging betekent dat het Europese beleid moet worden verbeterd en dat beleidsdoelen op de minst belastende en meest kosteneffectieve manier moeten worden verwezenlijkt, hetgeen wederzijds ondersteunend en samenhangend beleid vereist. Het spreekt vanzelf dat nieuwe handelingen als voorbeeld moeten dienen voor eenvoudige, snelle en doeltreffende wetgeving.

Om de klimaat- en milieudoelstellingen voor 2030 te verwezenlijken, zal ik nauw samenwerken met de uitvoerend vicevoorzitter voor Welvaart en Industriële Strategie en de commissarissen die onder mijn leiding werken om geselecteerde nieuwe voorstellen en initiatieven in te dienen, waaronder die in verband met de Clean Industrial Deal, de wetgeving op het gebied van circulaire economie, de wetgeving inzake een versnelling van industriële decarbonisatie, het pakket voor de chemische industrie, en natuurkredieten, om er enkele te noemen.

7. Welke specifieke acties zult u voorstellen om te zorgen voor een coherente aanpak van een schone, rechtvaardige en concurrerende transitie, en wat zijn volgens u de verbanden tussen deze drie aspecten van uw portefeuille? Welke specifieke nieuwe acties bent u van plan voor te stellen als faciliterend kader ter ondersteuning van de verwezenlijking van de klimaatdoelstellingen, onder meer als onderdeel van de Clean Industrial Deal en in alle sectoren van de economie? Hoe bent u van plan een meer gestroomlijnd en ondersteunend regelgevings- en investeringsklimaat te creëren om klimaatvriendelijke investeringen en innovatie en de invoering van schone technologieën aan te moedigen, en zo een rechtvaardige transitie voor iedereen te waarborgen? Welke maatregelen zult u voorstellen om de nodige investeringen voor deze transitie aan te trekken, ook voor kmo's, om alle betrokken belanghebbenden, met name bedrijven, werknemers en huishoudens, te ondersteunen? Wat is uw standpunt over de gerichte wijziging van de verordening tot vaststelling van CO2-emissienormen voor auto's en bestelwagens?

De groene transitie biedt aanzienlijke groeikansen voor de Europese economie, en de EU heeft aangetoond dat het bbp kan toenemen terwijl de CO₂-uitstoot afneemt. Deze transitie brengt echter ook uitdagingen en onzekerheden met zich mee voor veel sectoren en werknemers. Als ik word benoemd, zal ik samenwerken met de uitvoerend vicevoorzitter voor Mensen, Vaardigheden en Paraatheid om ervoor te zorgen dat onze initiatieven goed op elkaar zijn afgestemd en dat de betrokken diensten van de Commissie nauw samenwerken om de schone transitie van Europa succesvol te maken, waarbij niemand en geen enkele regio achterblijft. Bij de uitvoering van het Sociaal Klimaatfonds moeten de meest kwetsbaren worden ondersteund, in overeenstemming met de wettelijke doelstellingen ervan.

Wat betreft de Clean Industrial Deal om het concurrentievermogen van de EU-industrie te versterken en Europa sneller koolstofvrij te maken, ben ik voornemens samen te werken met de uitvoerend vicevoorzitter voor Welvaart en Industriële Strategie. De Clean Industrial Deal moet alomvattend zijn en de EU-instrumenten voor welvaart, concurrentievermogen, decarbonisatie en sociale rechtvaardigheid verenigen, alsook synergieën tussen deze instrumenten tot stand brengen. Hij zal gericht zijn op het zakelijk aantrekkelijker maken van decarbonisatie en het ondersteunen van de industrie bij haar inspanningen om te innoveren en op te schalen. Hij zal een reeks initiatieven omvatten die onder meer gericht zijn op de vereenvoudiging van de administratieve processen om de industrie koolstofvrij te maken, de totstandbrenging van een kader voor de ontwikkeling van leidende markten en de mobilisering van particuliere financiering voor de transitie. Hij zal de sociale gevolgen van de decarbonisatie

op adequate wijze opvangen aan de hand van twee componenten: de rechtvaardige transitie (territoriaal/regionaal niveau) en de eerlijke transitie (bredere verdelingskwesties van het klimaatbeleid). We zullen een actieplan voor betaalbare energieprijzen voor ondernemingen en huishoudens ontwikkelen waarin alle componenten van de energieprijzen (met inbegrip van schone-energiebelasting en financiële markten voor energiegrondstoffen) in aanmerking worden genomen om een van de belangrijkste concurrentienadelen van de EU aan te pakken, alsook wetgeving inzake een versnelling van industriële decarbonisatie die gericht is op energie-intensieve industrieën. Deze wetgeving zal de ontwikkeling, productie en verspreiding van Europese schone technologie in de industrie ondersteunen en de plannings-, aanbestedings- en vergunningsprocedures versnellen, met name voor energie-intensieve industrieën. Partnerschappen voor schone handel en investeringen zullen onze betrekkingen met partnerlanden versterken, tot wederzijds voordeel, en een kader creëren dat het mogelijk maakt de juiste investeringsbeslissingen te nemen om de klimaatdoelstellingen van de EU te halen. In overeenstemming met mijn opdrachtbrief en zoals uiteengezet in mijn antwoord op vraag 3, zal ik ook een nieuw staatssteunkader ontwikkelen om de lidstaten in staat te stellen snelle en doeltreffende staatssteun te verlenen, waarbij overcompensatie, verdringing van particuliere financiering en andere buitensporige concurrentievervalsingen op de eengemaakte markt worden vermeden. De Clean Industrial Deal moet de juiste voorwaarden scheppen om i) onze decarbonisatiestrategie om te vormen tot een bron van groei en banen, ii) ondernemingen te helpen wereldwijd concurrerend te zijn in de sectoren van schone technologie en iii) burgers te laten profiteren van de transitie. Een Europees industriebeleid vereist een sociale dialoog en medeverantwoordelijkheid van bedrijven.

De lidstaten beschikken weliswaar al over de fundamenten om een zeer concurrerende EU-economie op te bouwen, maar om de uitdaging van decarbonisatie aan te gaan, moet de EU gezamenlijk optreden en niet als 27 afzonderlijke lidstaten, waarbij collectieve capaciteiten worden benut om schaalvoordelen en innovatie te bewerkstelligen en de transitie kostenefficiënt te maken.

Zoals ik in mijn antwoord op vraag 5 heb uiteengezet, zal ik ook nauw samenwerken met de lidstaten om ervoor te zorgen dat zij hun nationale energie- en klimaatplannen zo snel mogelijk voltooiën. Deze plannen zullen worden meegenomen in het voorstel voor een klimaatdoelstelling voor 2040.

Voor de uitvoering van het bestaande rechtskader zal een aanzienlijke bijdrage van particuliere middelen nodig zijn. Ik zal binnen het college werken aan de ontwikkeling van de meest kostenefficiënte en impactvolle combinatie van particuliere, nationale en Uniefondsen om de vereiste decarbonisatiedoelstelling te bereiken. De Commissie zal ook een nieuw Europees Fonds voor concurrentievermogen voorstellen om ervoor te zorgen dat we investeren in de innovatie en technologieën die onze economie vorm zullen geven en onze transities zullen stimuleren, waaronder de groene transitie. Overeenkomstig de opdrachtbrief moet dit initiatief gekoppeld zijn en ondersteuning bieden aan de belangrijke projecten van gemeenschappelijk belang (IPCEI's).

De verordening tot vaststelling van CO₂-emissionormen voor auto's en bestelwagens is een belangrijke factor bij de verwezenlijking van de EU-doelstelling om de uitstoot van broeikasgassen tegen 2030 met minstens 55 % te verminderen ten opzichte van 1990 en de doelstelling om tegen 2050 klimaatneutraal te zijn. Er zijn ambitieuze beleidsmaatregelen nodig om te zorgen voor een snelle en toereikende vermindering van de emissies in alle sectoren, met inbegrip van de vervoersector. In dit verband bevatten de CO₂-emissionormen voor nieuwe auto's en bestelwagens duidelijke doelstellingen voor 2030 en een reductiedoelstelling van 100 % voor de periode vanaf 2035. We moeten beschikken over elektrificatie en schone brandstoffen. Zoals in de politieke beleidslijnen is verklaard: “Om klimaatneutraal te worden tegen 2050 is een breed gamma aan innoverende technologieën nodig op uiteenlopende domeinen, van mobiliteit tot energie. De doelstelling om auto's tegen 2035 klimaatneutraal te maken, zorgt bijvoorbeeld voor voorspelbaarheid voor investeerders en fabrikanten. Om deze doelstelling te bereiken, is een technologieneutrale aanpak nodig, waarin e-brandstoffen een rol zullen spelen, via een gerichte wijziging in het kader van de geplande toetsing van de verordening.” Dit wordt ook benadrukt in de opdrachtbrief aan de commissaris voor Klimaat, Nettonul en Schone Groei.

8. Hoe denkt u te zorgen voor doeltreffende coördinatie met de uitvoerend vicevoorzitter voor Welvaart en Industriële Strategie, alsook met de commissarissen die onder uw leiding werken, om de in uw opdrachtbrief genoemde taken uit te voeren? Welke concrete initiatieven zult u voorstellen met betrekking tot de klimaatdoelstelling voor 2040, milieu, een schone circulaire economie en een rechtvaardige transitie? Hoe denkt u te zorgen voor samenhang tussen de schone transitie en de verwezenlijking van de klimaat- en biodiversiteitsdoelstellingen enerzijds en het mededingingsbeleid anderzijds?

Als ik word benoemd tot uitvoerend vicevoorzitter, zal ik zorgen voor doeltreffende coördinatie met de uitvoerend vicevoorzitter voor Welvaart en Industriële Strategie, alsook met de desbetreffende commissarissen, om de in mijn opdrachtbrief genoemde taken uit te voeren. Om dit te bewerkstelligen, zal ik regelmatig vergaderingen met de commissarissen en personeelsleden beleggen om de vooruitgang te volgen, de doelstellingen op elkaar af te stemmen en de samenwerking te bevorderen, waarbij ik gebruik zal maken van de deskundigheid van de diensten van de Commissie. Ik zal ook een regelmatige dialoog onderhouden met belanghebbenden, van bedrijven tot lokale overheden en van financiële instellingen tot consumenten, om de vooruitgang te beoordelen. Ik zal streven naar een nauw en betrouwbaar partnerschap met het Europees Parlement en zijn relevante commissies en leden, alsook met de Raad en de lidstaten, die allemaal moeten samenwerken.

Wat betreft de klimaatdoelstelling voor 2040, die in mijn antwoord op vraag 9 nader aan de orde komt, zal ik mij baseren op de bevindingen van de gedetailleerde effectbeoordeling bij de mededeling over de aanbevolen klimaatdoelstelling voor 2040. Uit deze beoordeling blijkt dat alle sectoren op evenwichtige en kostenefficiënte wijze moeten bijdragen aan de klimaatdoelstelling voor 2040. Het tempo van de decarbonisatie in elke sector hangt echter af van de beschikbaarheid van koolstofvrije oplossingen.

Om het traject naar klimaatneutraliteit en de Clean Industrial Deal tot stand te brengen, zal ik samenwerken met andere leden van het college om te zorgen voor samenhang tussen beleidsmaatregelen, met inbegrip van toegang tot schone energie, financieringsmogelijkheden, totstandbrenging van een leidende markt, handelsbeleid, mededingingsbeleid, beleid inzake de circulaire economie, en klimaat- en belastingbeleid.

De wetgeving op het gebied van circulaire economie zal tevens een belangrijke component zijn van onze inspanningen om de economie koolstofvrij te maken en om het concurrentievermogen van de industrie te ondersteunen. Deze wetgeving zal een duurzamer productiepatroon bevorderen door secundaire materialen aantrekkelijker te maken. Nu we erin geslaagd zijn de economische groei los te koppelen van emissies, moeten we haar ook loskoppelen van het gebruik van primaire hulpbronnen. De bevordering van circulariteit zal zich ook uitstrekken tot de ontwikkeling van een regelgevingskader om een meer circulair gebruik van koolstof te stimuleren, koolstofverwijderingen te genereren en koolstof op duurzame wijze in de economie van de EU te hergebruiken.

Ik ben voornemens samen te werken met de uitvoerend vicevoorzitter voor Welvaart en Industriële Strategie aan het pakket voor de chemische industrie om te zorgen voor vereenvoudiging en snellere procedures. Ik zal ook de werkzaamheden in verband met de strategie voor waterweerbaarheid coördineren om de waterweerbaarheid op het gehele grondgebied van de EU en in verschillende economische sectoren te vergroten. Daarbij zal ik de nadruk leggen op de toegankelijkheid van schoon water voor iedereen als onderdeel van de agenda voor een rechtvaardige transitie, alsook op waterefficiëntie en het concurrentievermogen van watergerelateerde industrieën.

Wat landbeheer betreft, kan een holistische visie bijdragen tot klimaatmitigatie, klimaatbestendigere landbouw, bestendigere gewassen, meer biodiversiteit en een gezondere bodem. Deze visie heeft ook tot doel de bio-economie van de EU verder te integreren in circulariteit.

Zoals ik in mijn antwoord op vraag 16 heb uiteengezet, kunnen alleen gezonde en veerkrachtige bossen de biomassa produceren die nodig is in een klimaatneutrale economie en tegelijkertijd de onontbeerlijke ecosysteemdiensten leveren, zoals koolstofverwijdering en biodiversiteit. Binnen het certificeringskader voor koolstofverwijderingen zal ik met mijn collega's samenwerken aan de ontwikkeling van methoden om duurzaam gebruik van biomassa te erkennen en deze initiatieven te integreren in de ontwikkeling van de strategie voor de bio-economie.

Tot slot moeten we er rekening mee houden dat extreme hitte, droogte, bosbranden en andere hevige weersverschijnselen nog worden verergerd door de klimaatverandering en frequenter en destructiever zullen worden. Als we dit niet meenemen in onze beleidskeuzes, zal dat het concurrentievermogen ondermijnen en de sociale cohesie schaden. Daarom zal ik samen met de commissaris voor Klimaat, Nettonul en Schone Groei werken aan een nieuw Europees klimaataanpassingsplan om de kritieke vervoers- en toeleveringsketeninfrastructuur en bronnen van natuurlijk kapitaal te beschermen tegen klimaatrisico's.

Als ik word benoemd tot uitvoerend vicevoorzitter, zal een belangrijk onderdeel van mijn verantwoordelijkheden erin bestaan klimaat- en biodiversiteitsdoelstellingen te combineren met concurrentievermogen. Dit vereist voorspelbaarheid voor het zakendoen in Europa en daarbuiten, een strategische aanpak, ondersteuning en marktgebaseerde stimulansen, zoals aangegeven in mijn antwoord op vraag 7.

Wat de samenhang met het mededingingsbeleid betreft, wil ik om te beginnen benadrukken dat ik mij overeenkomstig de EU-Verdragen verbind tot een onafhankelijke en onpartijdige behandeling van individuele mededingingszaken, waarbij ik de integriteit en vertrouwelijkheid van de onderzoeken volledig zal eerbiedigen. Dat gezegd hebbende, maakt het mededingingsbeleid uiteraard deel uit van de instrumenten van de Unie. Als ik word benoemd, zal ik ervoor zorgen dat het mededingingsbeleid, naast andere beleidsinstrumenten, een bijdrage zal leveren aan de verwezenlijking van overkoepelende doelstellingen, zoals de schone transitie, inclusief klimaat- en biodiversiteitsdoelstellingen. Regelgeving en handhaving van de mededingingsregels moeten hand in hand gaan en elkaar op coherente wijze versterken. Zo heeft de handhaving van de mededingingsregels in het verleden regelgevingsinitiatieven op veel gebieden gegeneerd en aangevuld en zo de eengemaakte markt verdiept, en het is essentieel dat regelgevingsvoorstellen gebaseerd zijn op een solide mededingingsbeleid. Daarom zie ik veel synergieën tussen de verschillende gebieden van mijn portefeuille, met volledige inachtneming van de Verdragen.

Vragen van de Commissie industrie, onderzoek en energie

9. Wat is – naast uw opdrachtbrief – uw visie op uw portefeuille en wat zou u graag nalaten? Welke wetgevingsvoorstellen en andere initiatieven zult u het college van commissarissen ter goedkeuring voorstellen in de komende vijf jaar en met name in de eerste 100 dagen? Hoe denkt u ervoor te zorgen dat deze voorstellen en de uitvoering van de bestaande wetgeving het Europese concurrentievermogen versterken? Bent u van plan deze wetgevingsvoorstellen te baseren op specifieke effectbeoordelingen? Welke andere maatregelen zult u voorstellen om een schone, sociale, rechtvaardige en concurrerende transitie te waarborgen, met name in de zwaarst getroffen sectoren? Wat zijn uw plannen voor met name de Clean Industrial Deal? Hoe bent u van plan richting te geven aan de uitvoering van het bestaande rechtskader om de doelstellingen voor 2030 te halen en, zodra de emissiereductiedoelstelling voor 2040 is vastgesteld, een nieuwe architectuur voor te bereiden om uiterlijk in 2050 klimaatneutraliteit te bereiken, waarbij stabiliteit en voorspelbaarheid voor Europese bedrijven en investeerders, een verlaging van de energieprijzen en het concurrentievermogen worden gewaarborgd? Welke faciliterende maatregelen zult u voorstellen om bedrijven in de EU te helpen de netto nuldoelstelling te halen? Welke maatregelen overweegt u om de jaarlijkse particuliere en publieke investeringskloof van ongeveer 800 miljard EUR die in het rapport-Draghi is vastgesteld, te dichten, ook via het Europees Fonds voor concurrentievermogen? Hoe denkt u burgerparticipatie in uw werk te versterken?

Als ik word benoemd, zal mijn mandaat gericht zijn op het combineren van concurrentievermogen en decarbonisatie om van de schone transitie een bron van groei en welvaart voor de EU te maken. De EU moet streven naar een schone, rechtvaardige en concurrerende transitie die alle burgers ten goede komt en ervoor zorgt dat de markten beter functioneren voor Europese consumenten en bedrijven alsook voor de planeet. Europa moet een belangrijke bestemming blijven voor investeringen die stabiele, toekomstbestendige banen opleveren, met een sterk industrieel ecosysteem. Ik zal de decarbonisatieagenda coördineren met de betrokken leden van het college, en een mededingingsbeleid voeren dat verenigbaar is met de gemeenschappelijke doelstellingen van de EU en een gelijk speelveld waarborgt. Bij elke stap zal ik samenwerken met het bedrijfsleven, sociale partners – ook in regio's en lokale gemeenschappen – en alle belanghebbenden. Ik ben van mening dat decarbonisatie en concurrentievermogen onlosmakelijk verbonden doelstellingen zijn en dat alles op eerlijke wijze moet worden verwezenlijkt.

Zoals in het Draghi-verslag sterk wordt benadrukt, kan decarbonisatie een aanjager van concurrentievermogen zijn als alle beleidsmaatregelen goed op elkaar zijn afgestemd. Dit betekent dat we ervoor moeten zorgen dat ons beleid is ontworpen om synergieën tot stand te brengen en inconsistenties te voorkomen. We moeten onze industrie helpen om koolstofvrij te worden door middel van innovatie, zodat de transitie een concurrentievoordeel wordt. We zullen het concurrentievermogen van Europa op lange termijn niet veiligstellen als we niet verschuiven van ingevoerde fossiele brandstoffen naar een schone, concurrerende en circulaire economie. En dit moet dringend gebeuren. Ik zal ervoor zorgen dat we gebruikmaken van alle belangrijke hefboomen die ons ter beschikking staan om de schone transitie te stimuleren: verbetering van het ondernemingsklimaat; mobilisering van overheids- en particuliere investeringen; verlaging van de energieprijzen. Bij het activeren van deze hefboomen zal ik ervoor zorgen dat de beginselen van evenredigheid, subsidiariteit en betere regelgeving in acht worden genomen, onder meer via brede raadplegingen en effectbeoordelingen, waarbij met name rekening wordt gehouden met de behoeften van kmo's en kleine midcaps.

Om onze klimaatdoelstellingen te halen, is het uitgangspunt de volledige uitvoering van de bestaande wetgeving om de emissies tegen 2030 met ten minste 55 % te verminderen. Tegelijkertijd moeten we zorgen voor een langetermijntraject voor de schone transitie. Daartoe zal ik kort na de aanvang van het nieuwe mandaat de commissaris voor Klimaat, Nettonul en Schone Groei bijstaan bij de voorbereiding van een wetgevingsvoorstel voor de klimaatdoelstelling voor 2040. Zodra de doelstelling voor 2040 is overeengekomen, zal deze de basis

vormen voor de volgende nationaal bepaalde bijdrage (NDC) van de EU in het kader van de Overeenkomst van Parijs. Bij de voorbereiding van het klimaatkader voor de periode na 2030 zal ik ervoor zorgen dat bijzondere aandacht wordt besteed aan het waarborgen van kostenefficiëntie, het versterken van het mondiale concurrentievermogen van de EU en het mogelijk maken van een rechtvaardige transitie.

Ik zal nauw met mijn collega's samenwerken aan de Clean Industrial Deal om de decarbonisatie te vergemakkelijken en het concurrentievermogen te vergroten, zoals uiteengezet in mijn antwoord op vraag 7. Wat staatssteun betreft, zal ik voorstellen indienen om de handhaving van het mededingingsbeleid te vereenvoudigen en doelgerichter te maken en te zorgen voor afstemming op de prioriteiten van de EU, zoals vermeld in het antwoord op vraag 4.

De financieringsbehoeften in verband met industriële decarbonisatie zijn aanzienlijk, maar vormen een noodzakelijke investering met het oog op het concurrentievermogen op lange termijn en zijn lager dan de kosten van niet-handelen. Particuliere financiering zal en moet de meeste behoeften dekken. Daartoe moeten we: i) particuliere kapitaalmarkten verdiepen, zoals voorgesteld in zowel het Letta- als het Draghi-verslag; ii) duurzame financiering, met name transitiefinanciering, opschalen, en iii) de financierbaarheid van investeringen in decarbonisatie waarborgen. Overheidsmiddelen moeten particuliere investeringen stimuleren om tegemoet te komen aan de aanzienlijke behoeften van de Europese industrie. De lidstaten hebben uiteenlopende begrotingscapaciteiten. Daarom is staatssteuntoezicht cruciaal om eerlijke concurrentie en cohesie binnen de Unie te waarborgen zonder de verwezenlijking van de doelstellingen van het overheidsbeleid te ondermijnen.

Om particuliere financiering om te zetten in daadwerkelijke particuliere investeringen, is een stabiele uitvoering van onze bestaande beleidsmaatregelen en wettelijke vereisten van essentieel belang. Ik zal ernaar streven mogelijkheden te creëren om particuliere, nationale en Uniefinanciering doeltreffender te combineren om de financieringsschaal te bereiken die nodig is om de uitdaging van decarbonisatie aan te gaan. De EU-begroting is een van de belangrijkste katalysatoren voor het Europese concurrentievermogen en ik zal samenwerken met andere relevante leden van het college om ervoor te zorgen dat investeringen gericht zijn op Europese nettonulinfrastructuur en -prioriteiten. Het volgende meerjarig financieel kader biedt een kans om deze inspanningen verder te ondersteunen door het concurrentievermogen van de Europese industrie te versterken en een rechtvaardige transitie te waarborgen. Zoals vermeld in de politieke beleidslijnen voor het nieuwe college zal de Commissie een nieuw Europees Fonds voor concurrentievermogen voorstellen, als onderdeel van ons voorstel voor een nieuwe en robuustere begroting in het volgende meerjarig financieel kader. Overeenkomstig de opdrachtbrief moet dit ondersteuning bieden aan de belangrijke projecten van gemeenschappelijk belang (IPCEI's). Met dit fonds zal worden geïnvesteerd in strategische technologieën – waaronder schone technologie – en decarbonisatie-inspanningen om ervoor te zorgen dat we strategische technologieën ontwikkelen en hier in Europa produceren. Het ontwerp van het toekomstige Europees Fonds voor concurrentievermogen ligt in het verschiet. Er moet eerst worden nagedacht over “wat we willen financieren”, om daarna te bezien “hoe” we het best op een kostenefficiënte manier onze doelstellingen kunnen verwezenlijken en in de praktijk optimale resultaten kunnen boeken. Dit zal ons in staat stellen onze financiering doeltreffender te maken. We zullen de kracht van onze begroting gebruiken om particuliere investeringen aan te trekken die gericht zijn op onze gemeenschappelijke doelstellingen, en om de risico's daarvan te verminderen.

Als krachtig transversaal beleid moet het mededingingsbeleid, samen met andere relevante beleidsinstrumenten, bijdragen tot de verwezenlijking van de overkoepelende doelstelling om tegen 2050 een concurrerende en veerkrachtige koolstofneutrale economie te worden. Daarvoor hebben we meer mededinging nodig op alle relevante parameters, en niet minder. Als ik word benoemd tot uitvoerend vicevoorzitter, zal ik het mededingingsbeleid verder moderniseren om ervoor te zorgen dat het een facilitator blijft voor het concurrentievermogen van EU-ondernemingen, en tegelijk streven naar eerbiediging van de rechtsstaat en het beginsel van gelijke behandeling.

10. Bent u van mening dat de huidige staatssteunregels eerlijke concurrentie in de hele Unie voldoende waarborgen? Hoe wilt u ervoor zorgen dat de nieuwe aanpak van het mededingingsbeleid en het nieuwe staatssteunkader de uitrol van schone en hernieuwbare energie, energie-efficiëntie, industriële investeringen en voldoende productiecapaciteit voor schone technologie zal bevorderen en tegelijkertijd de externe afhankelijkheid zal beperken, het concurrentievermogen van de EU zal versterken en de Europese industrie zal beschermen tegen oneerlijke externe concurrentie in overeenstemming met de regels van de WTO en de interne markt? Wat is uw mening over de bevindingen van de Commissie inzake oneerlijke subsidiëring van batterijvoertuigen uit China en de voorlopige compenserende rechten die zijn ingesteld op de invoer van die voertuigen? Welke maatregelen zult u voorstellen om de specifieke uitdagingen aan te pakken waarvoor Europese kmo's en kleine

midcapondernemingen zich gesteld zien? Welke maatregelen zult u voorstellen om particuliere investeringen aan te trekken en de verplaatsing van economische en industriële activiteiten te voorkomen?

Zoals aangegeven in de antwoorden op de vragen 3 en 4, zal ik ernaar streven de handhaving van de staatssteunregels te versnellen en doelgerichter te maken en het staatssteunbeleid verder aan te passen aan de langetermijndoelstellingen om de Clean Industrial Deal uit te voeren en bij te dragen tot het Europese concurrentievermogen. In dit verband moeten we, zoals in het Draghi-verslag naar voren wordt gebracht, voortbouwen op de lessen die zijn getrokken uit de staatssteunregels die zijn ingevoerd om op de crises te reageren, en gecoördineerde steun op EU-niveau bevorderen om het risico op versnippering van de eengemaakte markt te beperken.

Meer in het algemeen zal ik de handhavingsacties op mededingingsgebied moderniseren en verder versterken door ervoor te zorgen dat ze Europese ondernemingen helpen om te innoveren, te concurreren en wereldwijd een leidende positie in te nemen, alsook bijdragen tot de bredere doelstellingen van deze Commissie.

Ik geloof in multilateralisme. Een hervormde WTO maakt deel uit van de oplossing voor wereldwijde welvaart. We moeten het concurrentievermogen en de veerkracht van de EU blijven verdedigen door het volledige instrumentarium van de Commissie te gebruiken om de uitdagingen van de wereldeconomie het hoofd te bieden. Zo zal ik de verordening buitenlandse subsidies strikt handhaven om de eengemaakte markt te beschermen tegen versturende subsidies van landen buiten de Unie, teneinde een gelijk speelveld te waarborgen voor alle ondernemingen die actief zijn op de eengemaakte markt, zonder ons af te sluiten voor handel en investeringen met derde landen. Ik zal ervoor zorgen dat de verordening buitenlandse subsidies op coherente wijze wordt uitgevoerd met alle andere relevante instrumenten in ons instrumentarium om onze gemeenschappelijke doelstellingen te verwezenlijken. Bovendien werken we ook aan het herstel van een wereldwijd gelijk speelveld door convergentie van de mededingingsregels in andere fora buiten de WTO, zoals de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling en het International Competition Network.

We moeten ervoor zorgen dat de EU een plaats blijft waar batterijelektrische voertuigen worden geproduceerd, en dat we de productiecapaciteit van de EU behouden in een sector die van vitaal belang is voor de groene transitie van de EU en onze klimaatdoelstellingen. Het antisubsidieonderzoek inzake batterijelektrische voertuigen was gebaseerd op solide feiten en bewijsmateriaal en werd uitgevoerd in overeenstemming met de WTO-regels. De Commissie onderhandelt over een oplossing in deze zaak die verenigbaar met de WTO-regels, doeltreffend en afdwingbaar is. Deze zaak komt niet in de plaats van onze strategie voor de automobielsector. Vooruitblikkend moeten we een bredere strategische discussie voeren over de toekomst van de automobielsector in de EU, waarbij alle beleidsinstrumenten van ons instrumentarium op coherente wijze worden ingezet, teneinde een transitie tot stand te brengen en te zorgen voor een groene, concurrerende en goed functionerende waardeketen van de automobielsector in Europa.

Kmo's moeten hierbij worden betrokken om de schone en digitale transitie van Europa tot een succes te maken. Daarom bieden de staatssteunregels de lidstaten meer flexibiliteit om kmo's te ondersteunen, bijvoorbeeld met risicofinanciering en in het algemeen met hogere steunniveaus. Bovendien beschermt de EU-concentratiecontrole kmo's door prijsstijgingen en een verlies van kwaliteit en innovatie te voorkomen. Een krachtige antitrust- en kartelhandhaving helpt voorkomen dat kmo's door dominante ondernemingen van de markt worden verdrongen en zorgt ervoor dat zij kunnen profiteren van eerlijke toegang tot markten, ten voordele van belanghebbenden en consumenten. Ik zal nauw samenwerken met de uitvoerend vicevoorzitter voor Welvaart en Industriële Strategie, die door de voorzitter van de Commissie is belast met de definitie van kmo's, voortbouwend op de inzichten van de recente evaluatie. Een belangrijke prioriteit is dat kmo's nog gemakkelijker kunnen deelnemen aan en toegang hebben tot belangrijke projecten van gemeenschappelijk Europees belang (IPCEI's). Voorts zal ik ervoor zorgen dat de doeltreffende handhaving van de antitrustregels hand in hand gaat met de krachtige handhaving van de digitalemarktenverordening, om ervoor te zorgen dat Europese tech-start-ups op deze markten een echte kans van slagen hebben.

11. Welke maatregelen overweegt u om de energieprijzen op korte, middellange en lange termijn te verlagen en de EU niet langer afhankelijk te maken van fossiele brandstoffen? Wat zult u doen om de uitfasering van de gasinvoer uit Rusland te versnellen? Wat zijn volgens u de belangrijkste oorzaken van de volatiliteit van de energieprijzen in de EU en welke concrete maatregelen moeten volgens u worden genomen om ervoor te zorgen dat de prijzen concurrerend en betaalbaar zijn en reageren op de markt? Hoe zult u ervoor zorgen dat de lagere productiekosten van hernieuwbare energie ten goede komen aan bedrijven en huishoudens? Welke rol moeten belangrijke projecten van gemeenschappelijk Europees belang (IPCEI's) spelen met betrekking tot energieproductie en interconnectiviteit en hoe kan aanvullende financiering worden vrijgemaakt voor de

uitvoering ervan? Hoe ziet u de rol van technologische neutraliteit in de context van energievoorziening en energieprijzen? Wat is uw mening over kernenergie en kleine modulaire reactoren?

Hogere en volatiele energieprijzen zijn een van de grootste belemmeringen voor ons concurrentievermogen en het vermogen van onze industrieën om te groeien, zoals wordt benadrukt in het Draghi-verslag. Als ik word benoemd, zal ik sturing geven aan de werkzaamheden van de Europese Commissie om te zorgen voor betaalbare energie en om onze afhankelijkheid van fossiele brandstoffen te verminderen, waarbij ik zal beginnen met de geleidelijke afschaffing van de resterende fossiele brandstoffen die de EU uit Rusland invoert. Ik zal samenwerken met de andere commissarissen, met name de commissaris voor Energie en Huisvesting, om investeringen in schone energie-infrastructuur te stimuleren en energiearmoede in heel Europa aan te pakken. Ik ben van mening dat onze beste strategie om te zorgen voor betaalbare energie erin bestaat de transitie naar schone energie te voltooien en zo snel mogelijk een robuuste energie-unie tot stand te brengen. Daartoe zal de Commissie in het kader van de Clean Industrial Deal een actieplan voor betaalbare energie presenteren, waarin alle componenten van de energieprijzen, met inbegrip van belastingen, en financiële markten, de ontwikkeling van stroomafnameovereenkomsten en tweerichtingscontracten ter verrekening van verschillen voor de energiemarkt in Europa aan bod komen. We zullen ook een routekaart voorstellen om een einde te maken aan de invoer van Russische energie. Deze zal gepaard gaan met een herziening van de energiezekerheidsarchitectuur van de EU. Tot slot zullen wij ons concentreren op de uitvoering van de recente hervorming van de opzet van de elektriciteitsmarkt, de uitbreiding van hernieuwbare energie in het energiesysteem en de verbetering van de energie-efficiëntie.

Miljoenen mensen plukken als zelfverbruikers of als onderdeel van een energiegemeenschap al de vruchten van goedkope hernieuwbare energiebronnen, en we moeten ervoor zorgen dat nog meer mensen dat gaan doen. Elektriciteitsverbruikers hebben de prijzen in de periode 2021-2023 met 100 miljard EUR zien dalen dankzij de opwekking van elektriciteit uit nieuw geïnstalleerde zonnepanelen en windcapaciteit. Deze trend moet worden voortgezet en versterkt. Ik zal ervoor zorgen dat de lidstaten snellere en soepelere vergunningsprocedures vaststellen, de bureaucratische lasten verminderen en de wettelijke bepalingen voor de uitrol van hernieuwbare energie in nieuwbouw en gerenoveerde gebouwen naar behoren uitvoeren. Ons belasting- en prijsbeleid voor het gebruik van energie moet worden afgestemd op onze duurzame langetermijndoelstellingen en tegelijk bijdragen tot het dichten van onze concurrentiekloof. De uitfasering van subsidies voor fossiele brandstoffen is van essentieel belang om dit doel te bereiken en de energie-efficiëntie te verhogen.

De vaststelling van een governancekader dat geschikt is voor een flexibel, geïntegreerd en gedigitaliseerd Europees energiesysteem zal van cruciaal belang zijn voor de voltooiing van de transformatie en decarbonisatie van onze opwekkingsmix. Daarom zal ik bijzondere aandacht besteden aan de herziening van de governanceverordening.

De toename van de productie van hernieuwbare elektriciteit vereist aanpassing van het elektriciteitsnet en flexibiliteit wat vraag en aanbod betreft, alsook opslagoplossingen om de voordelen van goedkope hernieuwbare energie over alle uren van de dag te spreiden. Ik zal samenwerken met de commissaris voor Energie en Huisvesting om een strategisch stappenplan voor digitalisering en AI in de energiesector te presenteren. Wij zullen tevens het kader voor trans-Europese energienetwerken mobiliseren om belangrijke grensoverschrijdende energie-infrastructuurprojecten te blijven ondersteunen als projecten van gemeenschappelijk belang. Ik zal ook actief helpen bij de uitvoering van deze belangrijke infrastructuurprojecten via de groepen op hoog niveau voor regionale samenwerking van de Commissie. Verbeterde interconnectiviteit tussen de netten van de lidstaten is niet alleen van essentieel belang om de transitie efficiënter te beheren, maar ook om de voordelen over Europa te spreiden.

Belangrijke projecten van gemeenschappelijk Europees belang (IPCEI's) zijn een essentieel instrument voor collectieve investeringen in de technologieën en infrastructuur van de toekomst en genereren industriële innovatie en dynamiek en positieve overloopeffecten voor de bredere Europese economie. Dit ligt ten grondslag aan hun verenigbaarheid met de staatssteunregels. Deze projecten zijn essentieel om Europese oplossingen te bieden en, indien ze van groot belang voor de EU worden geacht, de lidstaten in staat te stellen projecten voor open toegang tot energie-infrastructuur te ondersteunen. Wat energieopwekking betreft, kunnen IPCEI's het innovatieniveau in de verschillende schone technologieën helpen verhogen en bijvoorbeeld de energie- of hulpbronnefficiëntie in verschillende sectoren vergroten (zoals het reeds goedgekeurde IPCEI inzake cloud- en edgecomputingtechnologieën). De IPCEI-regels werken medefinanciering van nationale maatregelen met EU-middelen in de hand en IPCEI's kunnen in aanmerking komen voor in het kader van het platform voor strategische technologieën voor Europa (STEP) herbestemde middelen. Het aanstaande Europees Fonds voor concurrentievermogen moet IPCEI's ondersteunen.

Ik zal mij baseren op de mededeling over de aanbevolen klimaatdoelstelling voor 2040 en de bevindingen van de gedetailleerde effectbeoordeling. Bij de uitrol van de verschillende technologieën – zowel rijpe als nieuwe technologieën die de EU kunnen ondersteunen bij het koolstofvrij maken van de EU na 2030 – is maximale efficiëntie noodzakelijk, onverminderd de prerogatieven van de lidstaten op het gebied van de energiemix, overeenkomstig artikel 194 van het Verdrag.

Wat koolstofarme kernenergie betreft, moet worden opgemerkt dat de Commissie in februari 2024 een industriële alliantie heeft opgericht om de samenwerking tussen belanghebbenden op EU-niveau te bevorderen, de uitrol van kleine modulaire reactoren (SMR's, Small Modular Reactors) te versnellen en de stabiliteit van de toeleveringsketen van de EU, met inbegrip van geschoolde arbeidskrachten, te waarborgen. Hierbij zal de productie- en innovatiecapaciteit van de EU worden gebruikt om de uitrol van de eerste projecten van kleine modulaire reactoren in de EU tegen begin 2030 te versnellen, in overeenstemming met de hoogste normen op het gebied van nucleaire veiligheid, afvalbeheer, milieuduurzaamheid en industrieel concurrentievermogen.

Vragen van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken

12. Uw portefeuille omvat de schone, rechtvaardige en concurrerende transitie, die volgens uw opdrachtbrief “ten goede moet komen aan mensen en hun baan”. Bij uw verantwoordelijkheden worden de sociale aspecten van de rechtvaardige transitie echter amper genoemd. Hoe denkt u samen te werken met voorgedragen uitvoerend vicevoorzitter Roxana Mînzatu? Welke concrete maatregelen gaat u nemen om ervoor te zorgen dat de meest kwetsbare huishoudens worden beschermd en dat werknemers baat hebben bij de transitie, dat hun rechten worden geëerbiedigd en bevorderd en dat niemand aan zijn lot wordt overgelaten? Bent u van plan om in het kader van de rechtvaardige transitie een initiatief te nemen om te anticiperen op en om te gaan met veranderingen in de arbeidswereld?

Welke concrete maatregelen zult u nemen in het kader van de agenda voor betere regelgeving om het acquis van de EU op het gebied van het arbeidsrecht te waarborgen en te zorgen voor betere arbeidsrechten en sociale normen?

Hoe denkt u er, in het licht van de nationale sociale klimaatplannen die in juni 2025 worden verwacht, met name voor te zorgen dat het sociaal klimaatfonds niet alleen voorziet in kortetermijnsteun aan kwetsbare huishoudens, maar ook langetermijnveranderingen in gang zal zetten om mensen uit de energie- en vervoersarmoede te halen? Welke specifieke maatregelen bent u van plan te nemen om bedrijven en werknemers te begeleiden bij de transitie naar klimaatneutraliteit, nu het Fonds voor een rechtvaardige transitie in 2027 afloopt? Hoe denkt u bij te dragen aan de Unie van vaardigheden?

Als ik word benoemd, zal ik ervoor zorgen dat klimaat-, economische en sociale doelstellingen hand in hand gaan door de nadruk te leggen op de bescherming van de meest kwetsbaren, samen vooruitgang te boeken zodat iedereen de kansen van de transitie kan benutten, en een mensgerichte transitie te bevorderen. De nieuwe Clean Industrial Deal zal duurzame en concurrerende industrieën ondersteunen en tegelijkertijd hoogwaardige banen bevorderen. Daarnaast zal de routekaart voor hoogwaardige banen, die de uitvoerend vicevoorzitter voor Mensen, Vaardigheden en Paraatheid en de sociale partners samen zullen ontwikkelen, zorgen voor een rechtvaardige transitie. Deze zal billijke lonen, hoge normen inzake gezondheid en veiligheid op het werk, goede arbeidsomstandigheden, opleidingen en billijke loopbaanveranderingen voor werknemers en zelfstandigen ondersteunen, met name door de dekkingsgraad van collectieve onderhandelingen te verhogen.

Om ervoor te zorgen dat de meest kwetsbare huishoudens worden beschermd en niemand aan zijn lot wordt overgelaten, zal ik met de uitvoerend vicevoorzitter voor Mensen, Vaardigheden en Paraatheid samenwerken aan de allereerste EU-strategie tegen armoede. Met deze strategie zullen de onderliggende oorzaken van armoede op een alomvattende manier worden aangepakt. Het waarborgen van toegang tot essentiële diensten, waaronder energie en vervoer, is van cruciaal belang om te zorgen voor een eerlijke groene transitie. Het aanstaande Europees plan voor betaalbare huisvesting zal ook een cruciale rol spelen bij de ondersteuning van renovaties en de toegang tot betaalbare en energie-efficiënte huisvesting.

Met het Sociaal Klimaatfonds zullen kwetsbare huishoudens, kwetsbare vervoergebruikers en kwetsbare micro-ondernemingen worden ondersteund om de sociale gevolgen van het nieuwe emissiehandelssysteem voor gebouwen en wegvervoer (ETS2) op te vangen, met name wat betreft energie- en vervoersarmoede. Ik zal de uitvoerend vicevoorzitter voor Mensen, Vaardigheden en Paraatheid helpen om de programmering en uitvoering

van het Sociaal Klimaatfonds te richten op de aanpak van de sociale gevolgen voor de kwetsbare groepen die door het ETS2 worden getroffen. Het Sociaal Klimaatfonds zal tijdelijke rechtstreekse inkomenssteun bieden en zowel maatregelen als investeringen omvatten – en de maatregelen moeten leiden tot structurele veranderingen, met aanzienlijke en blijvende gevolgen. Het Sociaal Klimaatfonds is bedoeld om structurele veranderingen teweeg te brengen die ten goede komen aan kwetsbare huishoudens en te helpen om het kerndoel voor 2030 inzake armoedebestrijding, dat is vastgesteld in het actieplan voor de Europese pijler van sociale rechten, te verwezenlijken.

Tijdens mijn mandaat zal ik nauw samenwerken met de uitvoerend vicevoorzitter voor Mensen, Vaardigheden en Paraatheid om een rechtvaardige transitie voor iedereen te waarborgen en de juiste voorwaarden te scheppen voor bedrijven om onze gemeenschappelijke doelstellingen te verwezenlijken. Zoals aangekondigd in het actieplan van 2024 inzake tekorten aan arbeidskrachten en vaardigheden in de EU, zal de Commissie een waarnemingscentrum voor een rechtvaardige transitie oprichten om de monitoring van de vooruitgang te vergemakkelijken. De diensten van de Commissie zullen de relevante bestaande kaders analyseren en onderzoeken hoe een gezamenlijke en proactieve visie met realistische trajecten kan worden bevorderd als onderdeel van veranderingsprocessen op langere termijn. Ik zal haar/zijn werk op het gebied van arbeidsrecht ook ondersteunen om ervoor te zorgen dat mensen en hun banen altijd centraal blijven staan in onze sociale markteconomie, zelfs wanneer onze industrieën en economieën evolueren.

Vaardigheden zijn van cruciaal belang voor ons concurrentievermogen en voor een schone en rechtvaardige transitie. Het pact voor vaardigheden en inzicht in vaardigheidsbehoeften zullen een belangrijk onderdeel van de vaardigheidsunie vormen en een sleutelrol spelen bij het aanleren van de juiste vaardigheden voor kritieke industrieën. Ik zal nauw samenwerken met de uitvoerend vicevoorzitter voor Mensen, Vaardigheden en Paraatheid om voort te bouwen op het uitstekende werk dat door de grootschalige partnerschappen in het kader van het pact voor vaardigheden is verricht op het gebied van bij- en omscholing van werknemers.

Vragen van de Commissie interne markt en consumentenbescherming

13. Er bestaat brede consensus over het feit dat de geloofwaardigheid van de EU afhangt van de doeltreffende handhaving van haar regels, waaronder de digitalemarktenverordening en de verordening buitenlandse subsidies. Wat zijn uw handhavingsprioriteiten in dit verband en hoe zult u zorgen voor een tijdige en doeltreffende handhaving die voordelen zal opleveren voor consumenten en bedrijven in de EU en zal bijdragen tot de goede werking van de interne markt? Hoe zult u ervoor zorgen dat u beschikt over voldoende gekwalificeerde middelen en gecoördineerde actie binnen de Europese Commissie, gezien het feit dat dit werk een hoge mate van complexiteit met zich meebrengt?

Als ik word benoemd tot uitvoerend vicevoorzitter, zal een van mijn prioriteiten erin bestaan ervoor te zorgen dat nieuwe instrumenten zoals de digitalemarktenverordening en de verordening buitenlandse subsidies doeltreffend worden gehandhaafd en echte meerwaarde opleveren voor consumenten en bedrijven in de EU. Deze instrumenten zijn bedoeld om de groeiende uitdagingen voor de economie van de EU aan te pakken. Ik ben van plan de digitalemarktenverordening, die verplichtingen oplegt aan de grootste digitale platforms, te handhaven en ervoor te zorgen dat deze platforms op een eerlijke en concurrentievriendelijke manier functioneren. Evenzo zal ik de hoogste prioriteit geven aan de handhaving van de verordening buitenlandse subsidies, waarmee de Commissie verstoringen kan aanpakken die worden veroorzaakt door subsidies van landen buiten de Unie aan ondernemingen die actief zijn op de eengemaakte markt. Op die manier kan de EU zorgen voor een gelijk speelveld voor alle ondernemingen die actief zijn op de eengemaakte markt, terwijl zij open blijft staan voor handel en investeringen.

Wat de digitalemarktenverordening betreft, zullen drie belangrijke dimensies als leidraad dienen voor de prioriteiten van mijn samenwerking met de uitvoerend vicevoorzitter voor Technologische Soevereiniteit, Veiligheid en Democratie. Ten eerste: gesloten ecosystemen openstellen, of het nu gaat om mobiele telefoons, resultaten van onlinezoekopdrachten of onlinemarktplaatsen. Dit zal kleinere, innovatieve bedrijven de kans bieden om nieuwe diensten aan consumenten voor te stellen. Mettertijd kunnen zij dan ook concurreren met poortwachters die op hun eigen terrein een verankerde positie hebben. Ten tweede: de consument laten kiezen. Poortwachters leggen consumenten maar al te vaak hun eigen voorwaarden op, met als argument dat geen enkel alternatief goed genoeg is. Ten derde: waarborgen dat gegevens toebehoren aan degenen die ze genereren. Burgers hebben het recht om hun gegevens overal mee naartoe te nemen en te beslissen of hun persoonsgegevens voor advertenties mogen worden gebruikt. Poortwachters mogen de gegevens die gegenereerd worden door klanten van

handelaren die hun producten verkopen op onlinemarktplaatsen niet gebruiken als ze op hun eigen platform concurreren met die handelaren. Ik wil Europese burgers en bedrijven mondiger maken in hun digitale leven, en ik zal dan ook eisen dat poortwachters hun verplichtingen uit hoofde van de digitale marktenverordening nakomen. Als zij dat niet doen, zal ik niet aarzelen om gebruik te maken van alle instrumenten die op grond van de digitale marktenverordening beschikbaar zijn, waar passend met inbegrip van boetes.

Wat de handhaving van de verordening buitenlandse subsidies betreft, zijn de twee mogelijkheden concentraties en ambtshalve onderzoeken. Met betrekking tot concentraties waarbij buitenlandse subsidies betrokken zijn, zal ik rigoreus zijn wanneer bij dergelijke transacties subsidies van buiten de Unie betrokken zijn, en niet aarzelen om waar nodig gebruik te maken van het volledige gewicht van dit nieuwe instrument, ook in geval van oneerlijk gesubsidieerde overnames van Europese doelondernemingen. Wat betreft ambtshalve onderzoeken (d.w.z. onderzoeken op eigen initiatief van de Commissie), zal ik de lopende voorlopige onderzoeken voortzetten. Met volledige inachtneming van de regels kan ik in dit stadium niet vooruitlopen op de uitkomst van deze onderzoeken. Uiteraard zal ik er ook voor zorgen dat we voortdurend toezicht houden op nieuwe zaken die ambtshalve optreden rechtvaardigen, en zo nodig een onderzoek openen. In overeenstemming met mijn opdrachtbrief wil ik ons ambtshalve optreden toespitsen op de zwaarst getroffen sectoren en soorten buitenlandse subsidies die het schadelijkst zijn voor de eerlijke concurrentie op de eengemaakte markt. De vele dimensies van de eengemaakte markt vereisen nauwe coördinatie, waartoe ik actief zal bijdragen om ervoor te zorgen dat ons optreden in overeenstemming is met de belangrijkste Europese prioriteiten.

Vragen van de Commissie vervoer en toerisme

14. Volgens de bijbehorende opdrachtbrief zal de toekomstige voorgedragen uitvoerend vicevoorzitter voor een Schone, Rechtvaardige en Concurrerende Transitie verantwoordelijk zijn voor het rechtskader van de decarbonisatiedoelstellingen van de EU en de uitvoering van de “Fit for 55”-wetgeving. Tegelijkertijd heeft de commissie TRAN leiding gegeven aan de wetgevingswerkzaamheden van het EP inzake het koolstofvrij maken van het vervoer (RefuelEU Luchtvaart, FuelEU Zeevaart, herziening van de richtlijn inzake de uitrol van infrastructuur voor alternatieve brandstoffen). Wat is uw beoordeling van de gevolgen van de Green Deal-wetgeving voor de vervoersector? Wat is uw visie op het voorbereiden van een nieuwe architectuur voor het koolstofvrij maken van de vervoersector na 2030, waarbij tegelijkertijd een gelijk speelveld voor Europese vervoersondernemingen, het concurrentievermogen van de Europese vervoersector en hoogwaardige en aantrekkelijke banen in Europa moeten worden gewaarborgd? Hoe ziet u in dit verband uw samenwerking met de toekomstige uitvoerend vicevoorzitter voor Cohesie en Hervormingen en de toekomstige commissaris voor Duurzaam Vervoer en Toerisme?

In overeenstemming met de Europese Green Deal moeten alle economische sectoren bijdragen tot de klimaatdoelstellingen van de EU. In dit verband is de vervoersector, waarvan de CO₂-uitstoot nog steeds boven het niveau van 1990 ligt, van cruciaal belang voor de verwezenlijking van de verbintenis van de EU inzake klimaatneutraliteit voor 2050. De EU heeft een alomvattend beleidskader opgezet waartoe het “Fit for 55”-pakket behoort, alsook een alomvattende strategie voor duurzame en slimme mobiliteit die onder meer heeft geleid tot het pakket efficiënte en groene mobiliteit en het pakket vergroening van het goederenvervoer om het vervoer koolstofvrij te maken.

Innovatie, digitalisering, doeltreffende uitvoering en noodzakelijke investeringen zijn van cruciaal belang om onze kerndoelstellingen te verwezenlijken. Om het TEN-T-kernnetwerk tegen 2030 te voltooien, de infrastructuur van de EU beter tegen natuurrampen en vijandige acties bestand te maken, innovatieve en digitale oplossingen zoals duurzame vervoersbrandstoffen en oplaadinfrastructuur in te voeren, onze vlotten te moderniseren en slimmere mobiliteit in steden te organiseren, zijn investeringen en planning noodzakelijk. Er zijn al voorstellen gedaan om het capaciteitsgebruik van onze infrastructuur te verbeteren, met name voor het spoor en de binnenwateren, en ik hoop dat de medewetgevers hierover spoedig overeenstemming zullen bereiken.

De commissaris voor Duurzaam Vervoer en Toerisme heeft de opdracht gekregen een investeringsplan voor duurzaam vervoer te ontwikkelen om prioriteit te geven aan investeringen in decarbonisatie in de EU. Ik zal deze inspanningen ten volle ondersteunen en in de Clean Industrial Deal integreren. Tegelijkertijd moeten we rekening houden met de mondiale dimensie. De schone transitie moet hand in hand gaan met maatregelen ter versterking van het mondiale concurrentievermogen van de vervoerssector van de EU, waarbij de lopende werkzaamheden bij de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie en de Internationale Maritieme Organisatie van vitaal belang zijn.

Overheidsinvesteringen zullen een belangrijke rol spelen, bijvoorbeeld via doelgerichte overheidssteun, overeenkomstig onze staatssteunregels. In dezelfde geest zal ik actie ondernemen tegen buitenlandse subsidies en

investeringen die versturende effecten kunnen hebben en onze Europese vervoersondernemingen mogelijk benadelen. De EU-begroting kan echter niet de enige investeringsbron zijn. Ik zal de interactie van het college van commissarissen met de lidstaten en regionale en lokale overheden ondersteunen om ervoor te zorgen dat zij onze gezamenlijk overeengekomen doelstellingen getrouw weerspiegelen in hun eigen begrotingen en investeringsplannen. We moeten ook financieringsmogelijkheden buiten de publieke sector onderzoeken, en daarom zal ik een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van innovatieve financieringsbronnen die investeringen uit de particuliere sector kunnen mobiliseren en stimuleren. Deze werkzaamheden moeten gericht zijn op nauwere samenwerking met de Europese Investeringsbank en de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling om ervoor te zorgen dat hun kredietverleningsstrategieën de meest dringende beleidsbehoeften weerspiegelen.

De volgende Commissie zal zich richten op het verbreden van de toegang tot betaalbare vervoersopties voor alle Europeanen. De bestrijding van vervoersarmoede zal ook aansluiten bij de allereerste Europese strategie voor armoedebestrijding, waarbij de uitvoerend vicevoorzitter voor Mensen, Vaardigheden en Paraatheid het voortouw zal nemen en waaraan ik graag een bijdrage zal leveren. De volgende Commissie zal tevens werken aan hoge sociale en veiligheidsnormen en investeren in om- en bijscholing en maatregelen om de sector aantrekkelijker te maken voor jongeren. Samen met andere leden van het college zal ik onze investeringen en financiering richten op een transitie die ook op het gebied van mobiliteit rechtvaardig en sociaal is, met name via het Sociaal Klimaatfonds.

Ik sta klaar om de commissaris voor Duurzaam Vervoer en Toerisme volledig te ondersteunen bij de hierboven geschetste werkzaamheden en nauw samen te werken met de uitvoerend vicevoorzitter voor Cohesie en Hervormingen.

Vragen van de Commissie regionale ontwikkeling

15. Ondanks de bescheiden begroting was het Fonds voor een rechtvaardige transitie (JTF) een belangrijke verwezenlijking van de vorige zittingsperiode en een essentieel instrument voor gebieden die te maken hebben met sociaal-economische uitdagingen in verband met de klimaatneutrale transitie. Problemen met de toewijzing van middelen, administratieve belemmeringen en het zoeken naar een evenwicht tussen milieudoelstellingen en sociale doelstellingen hebben de doeltreffendheid ervan echter beperkt. Als gevolg daarvan hebben veel beoogde begunstigden, onder wie duizenden werknemers uit koolstofintensieve industrieën, geen steun gekregen. Momenteel moet een groot deel van de JTF-toewijzingen in 2026 nog worden geabsorbeerd.

Hoe denkt u lokale en regionale overheden te ondersteunen bij het versnellen van de absorptie en het voorkomen van vrijmakingen, en tegelijkertijd de toegevoegde waarde van projecten te waarborgen? Overweegt u een Fonds voor een rechtvaardige transitie 2 op te richten, of bent u van plan de doelstellingen ervan op te nemen in andere fondsen van het cohesiebeleid, waarbij het beginsel van een rechtvaardige transitie transversaal wordt toegepast? Zult u meer middelen toewijzen aan een rechtvaardige transitie? Welke maatregelen zult u nemen om ervoor te zorgen dat de steun de meest kwetsbare regio's en sectoren bereikt? Bent u van plan de vereisten voor de toegang van werknemers tot ondersteuning te vereenvoudigen? Vindt u dat de wetgeving inzake staatssteun moet worden herzien om een eenvoudigere en snellere toegang tot steun mogelijk te maken? Bent u tot slot van plan de steun uit het fonds uit te breiden tot regio's, zoals regio's met een automobiellandbouw of met intensieve landbouw, en de financiering evenredig te verhogen?

In samenwerking met de uitvoerend vicevoorzitter voor Cohesie en Hervormingen zullen wij, als ik word benoemd, voortbouwen op de lopende inspanningen ter ondersteuning van regio's die door de schone transitie worden getroffen. De uitvoering van het Fonds voor een rechtvaardige transitie (JTF) vordert gestaag en het selectiepercentage op fondsniveau is gestegen tot 25 %. Hoewel diverse JTF-regio's nog steeds aanvullende steun nodig hebben om hun territoriale transitieplannen uit te voeren, zijn er veel instrumenten beschikbaar. Ik zal de lidstaten blijven aanmoedigen daarvan gebruik te maken.

Er moet voor worden gezorgd dat alle fondsen doeltreffend worden ingezet om nieuwe bedrijven aan te trekken, banen te creëren en nieuwe economische kansen te scheppen in gebieden waar steenkool en fossiele brandstoffen worden uitgefaseerd. Samen met de uitvoerend vicevoorzitter voor Cohesie en Hervormingen zal ik streven naar een regelgevingsklimaat dat alle belanghebbenden, met inbegrip van werknemers, in staat stelt ten volle deel te nemen aan en gebruik te maken van EU-financiering, zodat ons beleid lokale ontwikkeling op inclusieve en efficiënte wijze ondersteunt.

De actieve betrokkenheid van werknemers bij de programmering en uitvoering van het JTF vergemakkelijkt de toegang tot financiering. Zo werd het project “Job after coal” in de Poolse subregio Konin ontwikkeld als een bottom-upinitiatief van vakbonden voor bruinkoolmijnen. Het doel van het project is de deelnemers te ondersteunen op hun weg naar nieuwe en duurzame werkgelegenheid door gerichte bijstand te verlenen die samen met werknemersvertegenwoordigers is opgezet. Met het project wordt steun verleend voor de om- en bijscholing van voormalige werknemers van mijnen en energiecentrales die zijn getroffen door de uitfasering van energieproductie uit bruinkool.

Ik zal samen met mijn collega's – de commissaris voor Duurzaam Vervoer en Toerisme en de commissaris voor Landbouw en Voedsel – nagaan op welke wijze steun kan worden verleend aan regio's die voor hun economische dynamiek afhankelijk zijn van de automobielsector of intensieve landbouw. In de visie op de toekomst van landbouw en voedsel en het industrieel actieplan van de EU voor de automobielsector zullen de maatregelen worden geschetst die we kunnen nemen en waaraan ik graag een bijdrage zal leveren.

Vragen van de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling

16. Land- en bosbouw zullen een rol moeten spelen bij een schone, rechtvaardige en concurrerende transitie. Het zijn twee van de weinige sectoren die niet alleen koolstof uitstoten, maar ook actief kunnen helpen koolstof te binden, hernieuwbare grondstoffen te leveren en de klimaatverandering te beperken, en tegelijkertijd de voedselzekerheid voor onze burgers te waarborgen. Hoe denkt u de landbouw- en bosbouwsector te versterken tegen de achtergrond van een rechtvaardige transitie? Hoe kunnen er stimulansen worden gecreëerd voor land- en bosbouw om de bijdrage ervan als koolstofputten te verhogen en de duurzame concurrerende transitie ervan te verwezenlijken? Hoe bent u van plan landbouwers en bosbouwers te helpen zich aan te passen aan de uitdagingen van de klimaatverandering?

Hoe denkt u de vooruitzichten en de bijdrage van de landbouw aan zowel de sociaal-economische groei als de verbetering van het milieu te versterken, ook door het potentieel van de bio-economie, de circulaire economie, veerkrachtige voedseltoeleveringsketens en innovatieve methoden te stimuleren?

Landbouw en bosbouw zijn van strategisch belang voor onze veiligheid en autonomie. Deze sectoren zijn cruciaal voor onze natuurlijke omgeving en spelen een centrale rol in onze strijd tegen klimaatverandering en de totstandbrenging van een circulaire bio-economie tegen 2050. Tegelijk gaat het om economische sectoren die concurrerend en levensvatbaar moeten zijn. Landbouwers en boseigenaren verdienen een billijk inkomen en moeten worden ondersteund, gestimuleerd en beloond voor de levering van collectieve goederen.

Om deze sectoren in de transitie te versterken, dienen strategische GLB-plannen als prestatiegericht instrument om landbouwers en sommige bosbouwers gerichte steun te bieden. In de huidige plannen is 32 % van de GLB-middelen, oftewel bijna 97 miljard EUR van de toewijzing voor 2023-2027, bestemd voor klimaat-, milieu- en dierenwelzijnsdoelstellingen. De Europese Rekenkamer erkent in haar recente verslag van 30 september 2024 over de strategische GLB-plannen dat de “groene architectuur” van de verordening inzake de strategische GLB-plannen 2023-2027 een grotere milieu- en klimaatambitie in het GLB mogelijk maakt, maar stelt dat dit potentieel beter moet worden benut via de nationale plannen.

Staatssteun kan ook een belangrijke rol spelen bij de ondersteuning van land- en bosbouw. Ik zal met de lidstaten samenwerken om hen in staat te stellen gebruik te maken van bestaande staatssteunregels die voorzien in een specifiek, recent herzien kader en een groepsvrijstelling voor de landbouw- en de bosbouwsector en plattelandsgebieden. Het kader en de groepsvrijstelling, die bedoeld zijn om het gemeenschappelijk landbouwbeleid aan te vullen, bieden de lidstaten voldoende ruimte om landbouwers te ondersteunen door economische ontwikkeling en investeringen te bevorderen. Het instrumentarium voor staatssteun wordt aangevuld met de-minimissteun voor de landbouwsector. Als ik word benoemd tot uitvoerend vicevoorzitter, wil ik ervoor zorgen dat de herziening van de de-minimissteun voor de landbouw in verband met de inflatie snel wordt afgerond.

Om het concurrentievermogen, de veerkracht en de duurzaamheid van de landbouwsector te versterken, is ook een op stimulansen gebaseerde aanpak nodig die de overheidssteun aanvult. Dit is benadrukt in de strategische dialoog over de toekomst van de landbouw in de EU. Daarin is ook erkend dat er behoefte is aan een EU-breed benchmarkingsysteem als voorwaarde voor de nieuwe benadering van duurzaamheid. Met de nieuwe verordening koolstofverwijdering en koolstoflandbouw leggen we de basis voor een nieuwe duurzaamheidsmarkt door een gestandaardiseerde aanpak voor duurzaamheidscertificaten in heel Europa in te voeren. Deze verordening heeft niet alleen betrekking op koolstofverwijdering, maar ook op biodiversiteit en aanpassing doordat beheerspraktijken

worden erkend die de weerbaarheid tegen de gevolgen van klimaatverandering vergroten, de bodemvruchtbaarheid verbeteren en de natuur beschermen en herstellen en zo win-winoplossingen bieden op het gebied van voedselsoevereiniteit en landproductiviteit. Zoals hierboven vermeld, ben ik van mening dat natuurkredieten eveneens een veelbelovende manier zijn om landbouwers voor hun diensten te belonen. Ik zal de commissaris voor Milieu, Waterweerbaarheid en een Concurrerende Circulaire Economie ondersteunen bij de verdere ontwikkeling van dit concept.

Specifiek met betrekking tot duurzaamheid in de sector heeft de Commissie in 2023 richtsnoeren vastgesteld inzake een uitsluiting van artikel 101 VWEU voor duurzaamheidsovereenkomsten in de landbouw. Deze uitsluiting stelt landbouwproducenten en andere marktdeelnemers in de agrovoedingsketen in staat duurzaamheidsnormen toe te passen die verder gaan dan wat momenteel op grond van de bestaande EU- en nationale wetgeving vereist is. Ik zal klaarstaan om sturing te geven aan landbouwers en hun ketenpartners die duurzaamheidsinitiatieven voorstellen.

Als ik word benoemd, zal ik streven naar de aanneming van een nieuwe strategie voor de bio-economie. Die moet Europa in staat stellen het potentieel van een groeiende sector te benutten en het concurrentievermogen en de welvaart te waarborgen, ook in plattelandsgebieden. Ik ben vastbesloten een strategie uit te voeren die Europese bedrijven een leidraad biedt om te kunnen gedijen in de groene en circulaire transitie.